

PO SPALIO VĒLIAVA

LKP ROKIŠKIO RK IR RAJONO DŽDT ORGANAS

Nr. 94 (1732)

1958 m. lapkričio mėn. 26 d., trečiadienis

Kaina 15 kap.

Rytoj prasideda VI rajono partinė konferencija. Karštai sveikiname konferencijos delegatus!

SPARTINKIME ŽEMĖS ŪKIO TECHNIKOS REMONTĄ

Šiats metais partija ir vyriausybė į žemdirbių rankas perdavė galingą tėvyninę techniką. Daug traktorių, kombainų bei kito žemės ūkio inventoriaus įsigijo ir mūsų rajono kolūčiai. Jau pavasario sėjos dienomis „Naujo gyvenimo“, „Artojo“, Liudo Girso vardo kolūčiai gerai panaudojo turimą techniką, žymiai greičiau ir geriau pasėjo vasarines grūdines kultūras. Daug padirbėjo kolūčio traktoriali nuimant derlių, ariant rudenį dirvas bei dirbant kitus įvairius ūkinius darbus.

Dabartiniu metu kolūčiai pradeda žemės ūkio technikos remontą. Čia jiems į paramą ateina Rokiškio RTS, kuri jau prieš du mėnesius sudarė su visa elne kolūčių sutartis traktorių remontui atlikti. Iki šio laiko „Šetekšnos“ ir „Duoklšklo“ kolūčiai jau atsiremontavo po du traktorius, tačiau visumoje remontas vyksta nepatenkinamai. Marytės Melnikaitės vardo, „Žalgirio“, „Ragelių“, S. Nėries vardo, „Artojo“ ir kiti kolūčiai į RTS dirbtuves dar nepristatė nė vieno traktoriaus. Toks kolūčių valdybų delsimas gali labai neigiamai atsiliepti į pavasario sėjos darbus, sužlugdyti ir visą elnę kitų darbų, kurie atliekami technikos pagalba.

Kai kurie kolūčiai imasi remontuoti traktorių patys. Į tai artelių valdybos turėtų labai rimtai pažvelgti, įsilikinti, ar reikalingą remontą įmanoma atlikti savo jėgomis, ar ne. Ypačingai tai liečia variklių remontą. Juk kol kas mūsų kolūčiai neturi stendų, ant kurių vyksta atremontuotų variklių išmėginimas, o nemėgintu varikliu į dirvą važiuoti labai rizikinga. Kolūčių valdybos turėtų atkreipti labai rimtą dėmesį į mechanizatorius ir tinkamai jiems vadovauti technikos remonto laikotarpiu. O dabar dažnai būna taip, kad kolūčių traktorininkai, atvykę į RTS dirbtuves, dyklinėja, o traktorių brigadų brigadininkai iš viso nestrodo. RTS administracija dyklinėtojų sudrausti negali, nes jie yra kolūčių nariai, o kolūčių valdybos išleidžia juos ir nekontroliuoja, kaip jie remontuoja techniką.

Drauge su traktorių bei kitų stambių mašinų remontu būtina remontuoti sėjamasias, kultivatorius bei kitą smulkesnę žemės ūkio inventorių. Tai gali atlikti kolūčių kalviai, kurie, reikia pasakyti, šiuo metu nieko nedirba. Rajone teatremoniuota vos penkios sėjamosios ir vienas kitas kultivatorius.

Žiema netruks atėti, netruks ji ir praėti. Išaušus pavasariui į laukus išeis kolūčių technika. Jos našiu darbu reikia rūpintis jau dabar.

Leidiniai jubiliejinei dainų šventei

Knygynuose pasirodė dainų chorams rinkinio „Garsėk, tėviškėle“ pirmoji dalis. Rinkinį paruošė Respublikiniai liaudies kūrybos namai 1960 metų respublikinei ir jubiliejinei dainų šventei. Leidinyje išspausdinta 15 dainų.

Rajonų saviveikliniai chorai gavo taip pat keturis leidinukus, kuriuose išspausdintos jubiliejinės dainų šventės repertuarui atrinktos dainos atskiriems balsams — sopranui, altui, tenorui ir bosui.

Atiduotas spaudai dai-

nų šventės repertuaras skudučiams. Į šį rinkinį įeina šeši kompozitorių J. Švedo, A. Balčiūno, T. Stepulio, LTSR Valstybinės konservatorijos trečio kurso studento T. Makačilo kūriniai. Rinkinyje kanklių ansambliams bus išspausdinta J. Švedo pjesė kanklėms „Platūs mūsų laukeliai“, A. Balčiūno aranžuotas liaudies šokis „Kalvelis“, J. Galžausko pjesė kanklių ansambliui.

Paruoštas spaudai taip pat dainų šventės šokių repertuaras.

KUSTANAJAUS SRITIS. Statomas Sokdovo-Sarbaisko rūdos perdirbimo kombinatas artimiausiais metais taps pagrindiniu geležies rūdos tiekėju Pietų Uralo metalurgijos gamykloms. Kartu su pramonės įmonių statyba sparčiais tempais auga Rudnyj miestas. Jau pastatyta virš 120 tūkstančių kvadratinį metrų gyvenamojo plotu. Statomas dvi mokyklos, ligoninė, plačiaekraninis kino teatras, duonos kepėkla, šiluminė elektros centralė ir eilė kitų objektų.

Nuotraukoje: Rudnyj miesto Pionierskaja gatvė. E. Sulepovo (TASS) nuotr.

PASIAUKOJAMO TARNAVIMO TĒVYNEI PAVYZDYS

Atidarytos naujos M. Kalnino muziejaus salės Lapkričio 19 d. sukako 83 metai nuo tos dienos, kai gimė įžymusis Komunistų partijos ir Tarybų valstybės veikėjas, ištikimas didžiojo Lenino mokinys ir bendražygis Michailas Kalninas.

Maskvos valstybiniame M. Kalnino muziejuje tą dieną buvo iš-

kilmingai atidarytos naujos salės, kurių ekspozicija plačiau pavaizduoja nuostabų bolševikų-revoliucionierių, kurio visas gyvenimas ir veikla yra pašaukto tarnavimo liaudžiai ir didžiausio atsidavimo Tėvynei pavyzdys.

(TASS-ELTA).

Džiaugtis dar anksti

Apskaičiavę savo rezervus, „Tikruoju keliu“ kolūčio žemdirbiai metų pradžioje įsipareigojo pagaminti po 18 centų kiaulienos kiekvienam šimtui ha arimo. Vieningo visos artelės narių darbo dėka šis įsipareigojimas įvykdytas.

Tarybiniai žmonės turi puikią tradiciją — nepasitenkinti pasiektu, o dirbti taip, kad rytdienos rezultatai būtų didesni už šiandieninius. Kaip ruošiamasi kiaulienos gamybos didinimui kolūkyje sekančiais metais? Tuo tikslu mes apsilankome antroje jungtinėje brigadoje, vadovaujamoje Broniaus Kanopos.

Gal reikės ir kitais metais pasitenkinti 18 centų, — sako mums kiaulinių šėrikė Barontienė, — pašarų mažai turime.

Apie pašarų stoką kalbama teisingai. Dabartiniu metu bekonui duodama po 1,5 kg mil-

ty ir 4 kg bulvių į dieną.

— Bet šiais metais dar negalima tikėti, — paaiškina kita šėrikė Šmerdelienė, — jėgu vežiko Vainausko atvežti miltai yra sveriami, tai to nedaroma su bulvėmis.

Taip ir yra. Vežikas atveš bulves, išvers į viršuvę, o kiek jis atvežė — šėrikės nežino. Taip dirbant sudaromos sąlygos bulvių grobstymui. Panašiai elgtamasi ir su nugriebtu pienu. Eilė kolūkiečių augina kolūkiui bekonus savuose namuose. Pleno kiekis yra skiriamas vienodas tiek kolūkiečių, tiek fermoje auginamiems bekonams. Tačiau į fermą atvežamas liesas pienas, likęs nuo kolūkiečių. Pačios šėrikės negali nuvykti į tolimą pleno separavimo punktą ir parsivežti fermai priklausantį pieną. Šiuo klausimu šėri-

DIDELIS LIETUVOS MELIORATORIŲ PASIEKIMAS

Socialistiniame lenkyniavime už tinkamą TSKP XXI suvažiavimo, Lietuvos Komunistų partijos ir pirmosios proletarinės revoliucijos Lietuvoje 40-ųjų metų sutikimą mūsų respublikos melioravimo mašinų stočių kolektyvai pasiekė puikų laimėjimą. Pirmo laiko įvykdytas statybos-montavimo darbų pelkėtoms ir drėgnoms žemėms nusausinti metinis planas. Kasant tarpkolūkinius magistralinius kanalus ir griovius, nuo metų pradžios mechanizmais išimta beveik 70 milijonų kubinių metrų žemės — 28 milijonais kubinių metrų daugiau, negu per tą patį praėjusių metų laikotarpį.

Žymiai vaizdingesni bus šie skaičiai, jei pasakysime, kad pelkėtose žemėse iškasta daugiau kaip 1.500 kilometrų magistralinių kanalų ir daugiau kaip 15 tūkstančių kilometrų griovių.

Tokių žemių nusausinimo užmojo respublikoje nebuvo per visus pokario metus, jau nekalbant apie buržuazijos viešpatavimo

Lietuvoje laikotarpi. Šiais metais kolūkiams ir tarybinams ūkiams perduota ūkiniam naudojimui ir paruošta perduoti apie 90 tūkstančių hektarų nusausintų žemių — beveik 40 tūkstančių hektarų daugiau, negu praėjusiais metais.

Didelis Lietuvos melioratorių laimėjimas yra ir tai, kad jie šiais metais nusausino daugiau kaip 38 tūkstančius hektarų uždaru drenazu. Tai trigubai daugiau, negu tokiu pat būdu buvo nusausinta Lietuvoje žemių per visus dvidešimt buržuazinio viešpatavimo metų.

Geriausių rezultatų, panaudojant mechanizmus nusausinimo sistemoms įrengti pasiekė Biržų, Vilniaus, Vilkaviškio, Joniškio, Kėdainių, Kretingos, Panevėžio, Rokiškio, Tauragės, Telšių, Seduvos ir Šilutės melioravimo mašinų stočių, Melioracijos ir vandens ūkio statybos tresto ir Gelgaidiškio remonto — technikos stoties melioravimo skyriaus kolektyvai. Melioravimo darbai vyksta toliau.

kės daug kartų kreipės pas kolūčio pirmininką, pas brigadininką, bet reikalai nepagerėjo.

Kalbant apie kiaulienos gamybos didinimą sekančiais metais, reikia užsiminti ir apie kiaulinių skalčių. Brigadoje yra 7 pašavedės. Paršelių skalčių padidinti galima dar paliekant kelelį vienkartinį pašavedžių. O šiuo klausimu kolūčio valdyba yra sunkiai sukalbama.

— Spalio pabalgoje dvi kiaulaitės, paliktas vienkartiniam apšaravimui, jau buvo galima sukergti, — sako šėrikė Šmerdelienė, — bet pablįjau, kad viduržiemį mažai paršelių sušals ir kiaulalčių nekergiau.

Šėrikės bakšlavimams yra pagrindas: pro kiaulidės sienų skylės matosi dangus. Nesandarios ir durys.

Ilgai šėrikės prašė brigadininko atvežti pagaldams šiaudų. Pagaliau jie buvo atvežti ir palikti prie tvarto, lauke. Šėrikės ima sulytus šiaudus ir jais kreikia mažų paršelių gardinius.

O nuo lokio kraiko darosi ne saustau, o atvirksčiai — šlapiau. Tuo tarpu šiaudams sukrauti vietos yra ir pačiame tvarte. Reikia taip ir daryti.

Sekanciu metų pradžioje brigadoje liks tik virš 20 bekonų. Todėl jau dabar laikas susirūpinti paršelių įsigijimu.

Mažai tesirūpinama ir šėrikė darbo sąlygų gerinimu. Pačios šėrikės turi susiplauti žalias ir pusiau supuvusias malkas. Nuo virtuvės iki kiaulidės su kibrais rankose šėrikės braido po purvą, jau seniai jos beturėjo guminius batus, chalatus.

Tokie trūkumai būdingi ir kitose brigadose. Su 18 centų kiaulienos šimtui ha arimo kitais metais pasitenkinti negalima. Nors šiemet bulvių kolūkyje nėra daug, bet jėgu jos visos bus sunaudotos pagal paskirtį, bus galima nupenėti ir daugiau bekonų. Rezervai atsiranda, kada jų ieškoma. Tad jų ieškoti reikia jau dabar, o džiaugtis pasiektu negalima.

J. Krasauskas

Rokiškio rajono DŽDT vykdomajame komitete

Dėl nepatenkinamos kūlmo ir sėklų supylimo eigos „Ragelių“ ir „Pilies“ kolūkiuose

Rajono DŽDT vykdomasis komitetas pažymi, kad „Ragelių“ ir „Pilies“ kolūkiuose grūdinių kultūrų, linų sėmenų ir daugiamečių žolių kūlmas ir sėklų supylimas 1959 m. pavasario sėjai organizuojamas nepatenkinamai.

„Ragelių“ kolūkyje iki lapkričio 18 d. visai nepradėtos kultūras ir daugiamečių žolės, o taip pat labai lėtai kuliama linų sėmenys. „Pilies“ kolūkyje vasarinių grūdinių kultūrų iškulta tik 10,2 proc. Daugiamečių žolės kultūras nepradėtos.

Kūlmas uždeliamas dėl biogo kultūromų panaudojimo. „Ragelių“ kolūkyje yra dvi kultūromosios ir kombainas, tačiau kuliama tik su viena kuliama, kadangi tėra vienas diržas, kuris nešiojamas iš brigados į brigadą prie kuliamosios. Kolūkiečiai prie kultūromų susirenka tik apie 11 valandą, o darbas baigiamas 18 valandą. Prikuliami tik po 2-3 tonas į dieną. Kolūkiečiams, dirbantiems prie kūlmo, netaikomos materialinio paskatinimo priemonės.

Rajono DŽDT vykdomasis komitetas įpareigoja „Ragelių“ ir „Pilies“ kolūkių valdybą

pirmininkus vieno mėnesio laikotarpiu pilnai užbaigti kultūras grūdines kultūras, linų sėmenis ir daugiamečių žolės, geriausius grūdus supilti į sėklų fondus.

Tam tikslui sudaryti nuolatines kūlmo brigadas, dalyvaujantiems kūlme taikyti materialinio paskatinimo priemonės; organizuoti kūlimą dviejomis pamatinomis taip, kad kiekviena kuliama dirbtų nemažiau 12 valandų į parą; ypač atkreipti dėmesį ir kuo greičiausiai iškulti linų sėmenis ir daugiamečių žolės, nes jie daugiausia drėgnai ir genda.

Iškultus šiaudus, pelus, kad išvengus jų grobstymo, tuojau apmatuoti, užpajamuoti ir priduoti atsakingiems asmenims; prikultus sėklinius grūdus skirti tik sėklai; sėklų fondus pilnai ir besąlygiškai supilti iki gruodžio 20 dienos, iškultų ir išvalytų sėklų kokybę būtina patikrinti sėklų kontrolės laboratorijoje.

Šių kolūkių pirmininkams ir žemės ūkio specialistams nurodyta, kad jie asmeniškai atsakingi už savalaikį iškultimą ir sėklų fondų sudarymą.

Štai koks jis — kolūkio jaunimas!

Vargu, ar surasi bent vieną „Jaunosios gvardijos“ kolūkyje kolūkietį, o ypač iš jaunimo tarpo, kuris nebūtų užsiprenumeravęs laikraščio ar žurnalo, nesidomėtų grožine, moksline literatūra.

Užsukime pas kolūkietį Donatą Ceponį. Čia dėmesį patraukia didžiulė, pilna knygų, laikraščių, žurnalo etazerė. Pas Donatą galima gauti pasiskaityti ir „Valstiečių laikraštį“, ir „Šluotą“, rasti rajoninį laikraštį ir kitokių leidinius. Ne nuobodūs laisvalaikiai šiam septyniolikmečiui jaunuoliui. O kolūkiečiai jį myli ir gerbia. Donatas mielai pasakoją visiems, ką rašo laikraščiai, kartu aptaria įvairius klausimus.

Ne vienas toks yra „Jaunosios gvardijos“ kolūkyje jau-

nuolis, kuris moka šauniai dirbti ir kultūringai praleisti laisvalaikius.
B. Pakarklis

Mokyklą — arčiau gyvenimo!

Komunistų partija ir Tarybinė vyriausybė nuolat rūpinasi jaunosios kartos. — būsimųjų komunistų statytojų auklėjimu. Didysis Leninas mokė, kad Komunistų partija ir Tarybų valstybė visuomet turi ypatingai rūpintis jaunosios pamainos auklėjimu ir mokymu, ruošti aukštos kvalifikacijos kadrus visoms ūkio, mokslo ir kultūros šakoms.

Tai su nepaprastu ryškumu matome iš TSKP CK ir TSRS Ministrų Tarybos tezių „Dėl mokyklos ryšio su gyvenimu stiprinimo ir dėl tolesnio liaudies švietimo sistemos vystymo šalyje“.

Kaip pažymi šis istorinės reikšmės doku-

LENINGRADAS. Gamykloje „Monument-skulptūra“ baigta išlieti iš bronzos ir meniška iškalta V. I. Lenino skulptūra paminklui Vologdoje. Skulptūra virš keturių metrų aukščio, atlikta pagal RTFSR liaudies dailininko N. V. Tomskio sukurtą modelį.

Nuotraukoje: V. I. Lenino skulptūra; dešinėje — paminklo autorius N. V. Tomskis.

V. Kapustino (TASS) nuotr.

Daugiau dėmesio nedalomųjų fondų stiprinimui

Visuomeniniam ūkiui tvarkyti ir pajamų — išlaidų sąmatai vykdyti kolūkis turi turėti pagrindines ir apyvartines gamybos priemones. Pagrindines priemones sudaro žemės ūkio mašinos, varikliai, darbiniai ir produktyvūs gyvuliai, įvairios transporto priemonės, inventoriai ir įrenginiai, gamybiniai ir ūkiniai pastatai ir t. t.

Apyvartines priemones sudaro sėklos, pašarai, degalai, trąšos ir kt. medžiagos. Gamybinės veiklos pagrindas yra kolūkio pagrindinės priemonės, nuo jų priklauso kolūkiečių darbo našumas, darbdienio svarumas. Kiekvienos kolūkio valdybos uždavinys — rūpintis pagrindines gamybos priemones gerai išlaikyti ir padauginti.

Žemės ūkio banko skyriuje yra atidarytos sąskaitos laikyti kolūkio piniginės lėšoms, skirtoms kapitalinėms investicijoms. Kolūkis jų pagalba gali atstatyti pagrindines priemones, kurios vykstant gamybiniam procesui susidėvi. Šias lėšas kolūkis

naudoja sutinkamai su gamybinio planu.

Šiais metais visi rajono kolūkiai įsigijo techniką, už kurią mokėjimai išdėstyti keletai metų. Daug kolūkių atsiskaito už gautą techniką iš kapitalinių investicijų sąskaitos ir jau šiuo momentu yra atsiskaitę už šiuos metus. Tai „Duokiškio“, „Socializmo keliu“, „Gegužės Pirmosios“ kolūkiai. Tačiau dauguma kolūkių yra nepajėgūs tai atlikti, nes jų piniginiai nedalomieji fondai visai nežymiai tepriaugo metų bėgyje, o „Nemunėlio“, „Žvaigždės“, „Pilies“ kolūkiai dar nepadengė praėjusių metų nepriemokos. Šie kolūkiai tiesiog vengia reguliariai papildyti nedalomus fondus iš šiuo metų gaunamų pajamų. Tokių kolūkių valdybos pačios stabdo pagrindinių fondų augimą bei susidėvėjusių priemonių atstatymą. Pažvelgus į šiuose fonduose esamų lėšų judėjimą, galima susidaryti ir kolūkio ekonomikos vaizdą. Pažymėtina, kad Mičiurino vardo, „Vy-

RAUDONOJO KRYŽIAUS DRAUGIJOS KETURIASDEŠIMTMETIS

Prieš 40 metų buvo iš apaudintas V. Lenino pasirašytas vyriausybės dekretas, kuriame buvo nurodyta vidaus ir tarptautinė tarybinė Raudonojo Kryžiaus draugijos veikla. Šiomis dienomis visa tarybinė liaudies iškilmingai paminėjo šią datą.

Šeštadienį Rokiškio kultūros namuose įvyko tarybinės Raudonojo Kryžiaus draugijos 40-mečio

minėjimas. Šiai datai skirtą pranešimą padarė rajono ligoninės vyr. gydytojas drg. Klegeris.

J. Tautkus

Netvarkal šalinai

Neseniai „Lenino keliu“ kolūkio valdyba Kamajuose pastatė satyros langą „Krokodilas“. Jame pavalzduola eilė kolūkio tinginių, darbo drausmės laužytojų, Žemės ūkio artelės įsilatų paželdėjų ir kt. Satyros langas nemaža dalimi prisidės prie darbo drausmės susilpninimo kolūkyje, prie netvarkos pašalinimo Kamajuose.

V. Urbonas

Suvažiavimo garbei

ASTRACHANĖS SRITIS. Didelių darbo laimėjimų pasiekė Astrachanės liaudies ūkio tarybos mėsos pramonės valdybos Oranžerinio kombinato kolektyvas. Metinį planą jis įvykdė iki rugpjūčio 10 dienos. TSKP XXI suvažiavimo garbei kombinato kolektyvas prisėmė naujus socialistinius įsipareigojimus. Jis nutarė paruošti virš metinio plano 89 tūkstančius centnerių žuvis.

Nuotraukoje: žuvis iškrovimas iš kombinato keltos. A. Leontjevo (TASS) nuotr.

Šioje srityje ir respublikos mokyklos turi sukaupusios kai kurį patyrimą. Kauno, Panevėžio, Šiaulių, Vilniaus miestų, Rokiškio, Telšių, Kretingos ir kitų rajonų atskirose mokyklose sėkmingai atliekama nuolatinė gamybinė praktika pramonės įmonėse ir žemės ūkyje. Vis daugiau mokyklų organizuoja mokinių gamybinį — kolektyvinį darbą mokykloms išskirtuose žemės sklypuose. Tokios gamybos formos, kaip „mažieji kolūkiai“, plačiai paplitę mūsų respublikos rajonuose. Mokinių gamybinė praktika atliekama ne tik kolūkiuose, tarybinuose ūkiuose, bet ir statybose: patys mokiniai aktyviai dalyvauja statant mokyklas ir jų bendrabučius bei re-

montuojant juos. Stiprinant polittechninį mokymą, šiais mokslo metais beveik 200 vidurinių mokyklų pradėta dėstyti fakultatyviniai dalykai: namų ruoša, sodininkystė, daržininkystė, žemės ūkio mechanizavimas, siuvimas, mašinraštis-stenografija. Be fakultatyvinių dalykų, 14 mokyklų veikia gamybinio mokymo klasės. Baigdami šias vidurines mokyklas, mokiniai įsigys ir atitinkamą darbinę kvalifikaciją.

Tezės numato vidurinio mokslo du etapus. Pirmuoju vidurinio mokslo etapu laikoma privaloma aštuonmetė mokykla, kuri bus vietoje dabar esančios septynmetės mokyklos. Aštuonmetėje mokykloje jaunuoliai ir jauno-

PIRMŪNU TAIBŪNA

Po 730 centnerių kukurūzų žaliosios masės iš hektaro

Pasakoja Širvintų rajono „Naujo gyvenimo“ kolūkio pirmininkas M. FILIPAČIUS

Prieš ketverius metus mūsų kolūkyje kukurūzai buvo mažai žiromi. 1955 metais juos mes pasėjome palyginti nedideliame plote. Bet kukurūzai užaugo menki. Tai įvyko todėl, jog į šią vertingą kultūrą nebuvo kreipiama reikiamo dėmesio. Tačiau jau 1957 metais 30 hektarų plote gavome po 535 centnerius žaliosios masės iš hektaro.

Šių metų pavasarį buvo pasėta 45 hektarai kukurūzų. Šį plotą paskirstėme visoms keturioms laukininkystės brigadoms. Dar praėjusį rudenį kukurūzams parinkome tinkamus sklypus, apsaugotus nuo šaltų šiaurės vėjų, nuolaidžius į pietus ir pietvakarius. Dirva šiuose sklypuose — lengva, priemolio ir priemolio. Kukurūzų priešsėklais buvo bulvės, daržovės. Visos šios dirvos giliai suartos iš rudens, kiekvienam hektarui vidutiniškai duota po 25 tonas durpių-mėšlo komposto. Anksti pavasarį dirva buvo išakėta, o po to tris kartus sukultivuota. Prieš pirmą kultivaciją į kiekvieną hektarą buvo išberta po 2 centnerius superfosfato.

Kukurūzai buvo pasėti gegužės viduryje sėjama „SKG 6“ ir rąkomis. Sėjome „VIR-25“ veislės sėklą. Šios veislės pasėliai duoda daug žaliosios masės. Po sėjos dirvą tris kartus išakėjome. Netrukus sudygo švelnūs, žali daigėliai. Kukurūzai pradėjo augti, nemėgsta „kaimynų“ — piktžolių. Todėl visi kukurūzų augintojai sten-

gėsi, kad jų prižiūrimi kukurūzai būtų nuravėti ir pasėliai išpurenti. Kukurūzai buvo ravimi du, tris kartus, o taip pat retinami. Lizde palikdavome nedaugiau kaip po du augalus. Tarpueilius įdirbavome kultivatoriais po keletą kartų. Du kartus augalai buvo trešiami amonio sulfatu ir salietra.

Kukurūzai sparčiai augo. Rugsėjo mėnesio viduryje jų stiebai jau siekė 3,5–4 metrus. Kruopštus kolūkiečių darbo rezultatai viršijo visus mūsų lūkesčius — kiekvienas pasėlių hektaras vidutiniškai davė po 730 centnerių žaliosios masės.

Iš kukurūzų mes pagaminome 3300 tonų gero siloso. Kiekviena karvė septynių mėnesių laikotarpyje gaus po 40 kilogramų sultingųjų pašarų per parą.

Apie tai, kad naudinga auginti kukurūzus, liudija ir sekantys duomenys. Darbo sąnaudos kukurūzų pašarų vienetui pagaminti yra 3–4 kartus mažesnės, negu kitų pašarinių kultūrų. Apskaičiuota taip pat, kad sušėrę karvėms ir kiaulėms šių metų kukurūzų silosą, mes gau-

sime 230 lūksančių rublių gryno pelno, šis su viršum karlių viršysime kukurūzų auginimo išlaidas.

Mūsų kolūkis dar neseniai buvo ašilėkės. O dabar jis sparčiai kyla. Pieno šiais metais pirmėšime nemažiau kaip po 2 000 kilogramų iš kiekvienos karvės — 700 kg. daugiau negu praėjusiais metais. Per metus 100 hektarų artimos žemės mes pagaminsime po 50 centnerių kiaulienos — puspenkto karto daugiau, negu pernai. Bendros kolūkio piniginės pajamos šiemet sudarys maždaug 1,1 milijono rublių. Kolūkiečiams užtikrintas geras darbdienis.

Pasiekimai vyslant visuomeninę gyvulininkystę, auginant kukurūzus įkvėpė mūsų žmones. Kolūkis numalė atelėnantis metais sėli nemažiau kaip 60 hektarų kukurūzų ir išaugino dar gausesnę žaliosios masės derlių. Numatome vienu trečdaliu padidinti gyvulininkystės produktų gamybą. Tai bus mūsų indėlis į visaliaudinį socialistinį lenktynavimą TSKP XXI suvažiavimo garbei.

PIRMOJI PAŽINTIS

Kai kuriose mokyklose jaunuoliai atitrūkta nuo gyvenimo.

(Faktas)

- Kas tai?
- Karvė.
- Ak, koks idomus gyvulys...

lės įsigis didesnės apimties bendrojo lavinimosi žinių, geriau pasiruoš dalyvauti visuomeninėje veikloje.

Pilną vidurinį išsilavinimą jaunimas įsigis antrajame mokymo etape. Vidurinį mokslą jaunimas galės baigti tik mokymą jungdamas su gamybinu darbu. Čia numatomi du keliai: pirmas — baigęs aštuonmetę mokyklą, jaunuolis eina į gamybą ir, dirbdamas, mokosi darbininkų arba kaimo jaunimo mokykloje; antras — jaunimas mokosi vidurinėje bendro lavinimo politechninėje darbo mokykloje su gamybinu apmokymu.

Vis labiau bus plečiamas mokyklų — internatų tinklas. Be antrojo etapo mokyklų, tezėse numatomos patiklės mo-

kyklos, kuriose mokytojai gabūs muzikai, choreografai ir valzduojamajam menui jaunuoliai ir jaunuolės. Taip pat atkreipiamas mokyklų ir švietimo organų dėmesys į tai, kad būtų apsvaistytas matematiniai, fizikai, chemikai ir biologai labai gabiam jaunimui specialiu mokyklų steigimo klausimas.

Pertvarkant mokyklas neturi būti susilpnintas humanitarinis jaunimo lavinimasis, turis didelės reikšmės komunistiniam jauniosios kartos auklėjimui.

Kartu su darbinio auklėjimo išvyslymu išaugs ir mokyklos uždaviniai, komjaunimo ir pionierių organizacijų vaidmuo.

Didelė reikšmė tezėse skiriama tolimesniam aukštojo mokslo

sistemos tobulinimui. Aukštojo mokslo sistemos pertvarkymas turi būti nukreiptas praktiniam ir teoretiniam specialistų paruošimui, jis turi padėti jaunimui geriau įsisavinti visuomeninius mokslus, pakelti studentijos komunistinį auklėjimą. Aukščiausias mokyklas turi būti pirmoje eilėje priimamas jaunimas, turįs praktinio darbo sląžą.

Numatytas mokyklų pertvarkymas pakels jų vaidmenį komunistiškai auklėjant ir šviečiant jaunimą, padės paruošti aukštai kvalifikuotus kadrus visoms liaudies ūkio ir kultūros šakoms, kurie reikalingi vykdančioms didingus komunistinio sukūrimo mūsų šalyje planus.

K. Kedaitis

Sėklų paruošimas pavasariui

KURGANO SRITIS. Ruošdamiesi garbin-gai sutikti TSKP XXI suvažiavimą, Dalmantovsko rajono žemės ūkio artelės „Zaria“ nariai prieš laiką įvykdė metinį žemės ūkio produktų paruošimo valstybei planą. Nežiūrint sausos vasaros, kolūkiečiai nuo 4300 hektarų ploto gavo po 16,5 centnerių kultūrų iš ha.

Dabar duonos augintojai užimti sėklų fondo paruošimu iki sėklinės kondicijos.

Nuotraukoje: sėklų valymas kolūkyje „Zaria“. Kairėje — artelės agronomas A. M. Usolcevas tikrina grūdų valymo kokybę.

S. Judino (TASS) nuotr.

Pieno gamybos sezoniškumas ir jo įtaka pramonei

Respublikos kolūkiai ir tarybiniai ūkiai vasaros metu labai padidino pieno gamybą. Tačiau žiemos metu pieno gamyba sumažėja. Toks pieno prisilatyimo sezoniškumas yra didelė blogybė sviesto gamykloms. Kai kuriuose rajonuose pieno pristatymas per mėnesį žiemos metu sumažėja net iki 1 procento metinio kiekio, o Rokiškio rajone sumažėja iki 1,7 proc.

Padidinus pieno pirmėšimą žiemos mėnesiais, susidarytų sąlygos geresniam sviesto gamyklų darbui, gamybinių plotų išnaudojimui, darbo našumo kėlimui.

Didelį dėmesį pieno pristatymo sezoniškumui išgyvendinti skiria mūsų vyriausybė. Paskutiniu metu patvirtintos naujos kainos už valstybiniam supirkimui pristatomą pieną žiemos metu. Jos yra 20,8 proc. aukštesnės už vasaros metu pristatyto pieno kainas. Tai labai svarbus veiksnys materialiai suinteresuojant kolūkius ir kitus pieno tiekėjus.

Štai Panevėžio rajono

„Paežerio“ kolūkis už šių metų sausio — gegužės mėnesiais pristatytą valstybei pieną tikrai dėl žiemos metu veikiančių aukštesnių kainų gavo daugiau 62 000 rublių, Rokiškio rajono „Tarybų Lietuvos“ ir „Naujo gyvenimo“ kolūkiai — po 9–12 tūkstančių rublių pajamų. Tam reikia sureguliuoti karvių veršiamosios laikotarpį su tokiu apskaičiavimu, kad jis vyktų lygiai visais mėnesiais.

Šiuo metu tiek pieno pramonės, tiek gyvulininkystės darbuotojams yra iškilęs uždavinys iki minimumo sumažinti pieno gamybos sezoniškumą. Savalaikis šio klausimo išsprendimas sudarys reikiamas sąlygas tolesniam pieno gamybos didinimui, pakels kolūkių bei tarybinų ūkių ekonominę būklę. Tuo pačiu sviesto gamyklos bus pajėgios be papildomų kapitalinių įdėjimų perdirbti gausią žaliavą.

A. JUŠKA

Panevėžio pieno kombinato planavimo-ekonominio skyriaus viršininkas

Žmogaus vertė

Kas tai yra žmogaus vertė, kaip ją suprasti — tokia lema neseniai diskutavo susirinkę į salę Salų žemės ūkio technikumio moksleiviai.

Apie tai, kaip žmogus buvo vertinamas anksčiau ir dabar, kalbėjo drg. Kužulis.

— Darbas yra žmogaus veldrodis, — pabrėžė jis.

Pasisakė kiti moksleiviai. Jie apibūdino eilę knygų herojų, žmonių, su kuriais jiems teko susidurti gyvenime.

Daug klausimų pateiktos klausytojai iš salės.

B. Ramutis

KRASnodaro kraštas. Maskvos Gorkio vardo kino studija Sočyje pradėjo filmuoti spalvotą kino filmą „Sietvas draugas“, skirtą tarybinio cirko 40-mečiui. Scenarijų filmui parašė M. Volpinas, N. Zinovjevas ir N. Erdmanas. Filme dalyvauja liaudies artistas N. Bogoliubovas, nusipelnęs respublikos artistas O. Popovas, E. Savinova ir kiti.

Nuotraukoje: filmavimo momentas prie viešbučio „Primorskaja“.

I. Grigorovo (TASS) nuotr.

PO SPALIO VĒLIAVA

4 psl. 1958 m. lapkričio 26 d.

„Tverėčiaus“ kolūkio kolūkiečių iniciatyva

IGNALINA. (ELTA). Siekdami padidinti visuomeninių karvių skaičių, vertingą iniciatyvą parodė „Tverėčiaus“ kolūkio kolūkiečiai. Kiekvienas artelės narys pasižadėjo išauginti kolūkio fermal po vieną karvę. Iki 1961 metų jie išaugins 150 karvių visuomeninei bandai padidinti. Po trejų metų 100 hektarų naudmenų artelė turės 20 karvių. Kartu numatyta pagerinti gyvulių veislę. 1961 metais kolūkio fermose bus tik Lietuvos žaliųjų veislės karvės.

Kolūkiečiai įsipareigojo įrengti kultūrinės ganyklas, sukultūrinti pievas, išplėsti kukurūzų pasėlių plotus, kad didėjantis gyvulių skaičius būtų aprūpinamas savais pašarais.

SENAJAME LIETUVOS MIESTE

Kažin ar rasime mūsų respublikoje dar tokį miestą, kurį kasmet lankytų tiek ekskursantų ir turistų, kaip Trakus. Ir šiais metais čia pabuvojo tūkstančiai žmonių iš įvairių Lietuvos ir broliškų respublikų rajonų. Daug užsienio delegacijų apžiūrėjo istorinius lietuvių tautos paminklus, gėrėjosi gražiomis apylinkėmis.

Partijai ir vyriausybei rūpinantis, čia vykdomi dideli darbai atstatant vertingus senovės paminklus. Daug padaryta restauruojant senąją pilį saloje. Pagrindinio pastato sienos jau išmūrytos iki pat stogo, baigiamas atstatyti sargybos bokštas. Netrukus bus pradėti restauruolų salių vidaus apdailos darbai. Dviejuose aukštuose bus įrengtas istorinis muziejus.

Dideli pakitimai įvyko ir pačiame Trakų mieste. Prieš du mėnesius atidaryta puikiai įrengta dviejų aukštų universalinė parduotuvė, prie kurios veikia parduavėjų mokykla. O patalpose, kur anksčiau buvo parduotuvės, įreng-

ti bulai. Į naujas erdvas palapas perkeltas vaikų darželis ir lopšelis. Kapitaliai suremontuota vaikų biblioteka. Baigiamas statyti 15-os butų namas, statomas 10-ties butų gyvenamasis namas. Pastatytas didelis „Tėvynės“ invalidų artelės butinio aptarnavimo dirbtuvių pastatas.

Šiemet mieste toliau buvo vykdomi apželdinimo darbai. Prie įvažiavimo į Trakus, kelių sankryžoje, įrengtas skveras, pasodinta dešimtys medžių. Toliau kursuojančių autobusų keleiviams čia bus įrengtas laukiamasis paviljonas. Miesto centre prie Lukos ežero taip pat pasodinta daug dekoratyvinių medelių ir krūmų. Tiesiamas vandentiekis.

Netoli pilies, esančios ant kranto, buvo vykdomi archeologiniai kasinėjimai. Rasti įdomūs daiktai, papildantys kraštotyros muziejaus ekspoziciją. Senovinių Lietuvos bajorų gyvenamųjų namų griuvėsiuose rasta daug namų apyvokos daiktų: meniški kokiatai, namų rakandai, stalo papuošalai.

KAIP ĮGYVENDINTI svajonę?

Ne vienas iš mūsų svajonia, kaip įsigyti lengvąją mašiną, motociklą, motorolerį. Ne vienos moters svajonė turėti namuose siuvamąją, skalbimo mašiną, šaldytuvą. O jaunieji sporto bei muzikos mėgėjai taip norėtų turėti savo nuosavas pachelas, slides, dvi-ratį bei akordeoną. Bet juk jie dar nesavistovūs žmonės. tėvų išlaikytiniai. O kodėl tėvams nepadaryti malonumą savo vaikams? Juk tai kainuos tik 5 rublius.

II-os piniginės daiktinės loterijos laimėjimų tiražas įvyks Kaune š. m. gruodžio 28, 29, 30 d.

Loterijos bilietai parduodami taupomosiose kasose, ryšių skyriuose, parduotuvėse, kolūkiniuose. L. Tamošaitytė

LTSR Veterinarijos akademijos laborantas Adolfas Jurevičius sukonstravo specialų veterinarinį chirurginį stalą. Anksčiau gyvulus būdavo surišamas ir užkeliamas ant operacinio stalo. Naujasis stalas elektrinio mechanizmo pagalba gali būti pakreiptas į bet kurią padėtį. Prieš operaciją gyvulus privedamas prie stalo ir pririšamas. Po to kartu su gyvuliu stalas pakreipiamas į horizontalią arba į bet kurią kitą reikiamą padėtį.

Šiuo metu yra pagaminti trys tokie stalai. Vienas jų bus demonstruojamas tarptautinėje veterinarijos gydytojų konferencijoje Maskvoje.

Nuotraukoje: veterinarinis chirurginis stalas prieš operuojant arkli.

A. Marcinkevičiaus (ELTA) nuotr.

Sportas

Taurę laimėjo II vidurinės mokyklos krepšininės

Praėjusią savaitę įvyko paskutiniosios finalinės rajoninio laikraščio „Po Spalio vėliava“ taurės laimėto krepšinio varžybos. Susiliko praėjusių metų taurės laimėtoja Rokiškio II vidurinės mokyklos ir Rokiškio I vidurinės mokyklos merginų komandos. Jei praėjusiose rungtynėse, kurios bu-

vo nutrauktos dėl blogų oro sąlygų, užtikrintai pirmavo I vidurinės mokyklos komanda, tai šiose varžybose jau iš pradžių vyksta atkakli kova. Ir tik į pirmo kėlinio pabaigą į priekį išėina II vidurinės mokyklos komanda, kuri ir laimi pirmą kėlinį rezultatu 11:8.

Antrame kėlinyje jau užtikrintai pirmuoja II vidurinės mokyklos merginos. Jos antrą kėlinį laimi rezultatu 9:2, o rungtynes—20:10. Tokiu būdu Rokiškio II vidurinės mokyklos krepšininės antrus metus iš eilės laimėjo rajoninio laikraščio „Po Spalio vėliava“ taurę.

A. Žadelis

Prie šaškių lentų

Duokiškio vidurinėje mokykloje pasibaigė šaškių komandinės varžybos, kuriose dalyvavo vyresniųjų klasių sportininkai. X klasės I komandos atstovai gerai sukovojo ir surinkę 15 taškų, iškovojo nugalėtojo vardą. Antroje vietoje buvo tos pačios klasės II komandos šaškininkai su 10,5 taško.

Pirmoje lentoje nugalėjo mokyklos čempionas R. Kamarauskas (X klasės I komanda), nugalėjęs visus varžovus ir surinkęs 5 taškus. Antroje lentoje nugalėjo A. Remekis, o trečioje — V. Remekis. Mergaičių tarpe nugalėjo V. Ivanauskaitė.

Netrukus prasidės tarptautinės šachmatų varžybos.

A. Paškys

Redaktorius Z. LAPINSKAS

Rokiškio skerdyklai skubiai reikalingi skerdėjai.

Atlyginimas — vienetinis.

Kreiptis į Rokiškio gyvulių bazę. Viršininkas

Kazachstano rožės Lietuvoje

25 rūšių rožių iš Kazachstano šiomis dienomis gavo Kauno rajono Amalių medelynas. Ateinantį pavasarį jos bus pasodintos į atvirą gruntą. Išaugę krū-

mai vėliau bus panaudoti miestų papuošimui, sodinami pakelėse.

Pietinių rožių taip pat gavo Dembavos bei Avizienių medelynai.

Motoras—Illiputas Dviratis lekia 50—60 kilometrų greičiu.

Jo variklis—1,5 arklio jėgos galinumo, sveria tik 390 gramų ir vos didesnis už dvi degtukų dėžutes. Motoras gali dirbti 7—8 valandas iš eilės, neperkaista, varomas gazoliu, užsidega ne nuo elektrinės kibirkštės, o nuo stipraus spaudimo.

Tai konstruktoriaus Boriso Blinovo 21 metų darbo rezultatas. Motoro—Illiputo pavyzdžiu Blinovas padarė valčiai motorą. Jis sveria 1,5 kg ir išvysto greitį iki 18 km per valandą, o baidarė plaukia net 35 km greičiu.

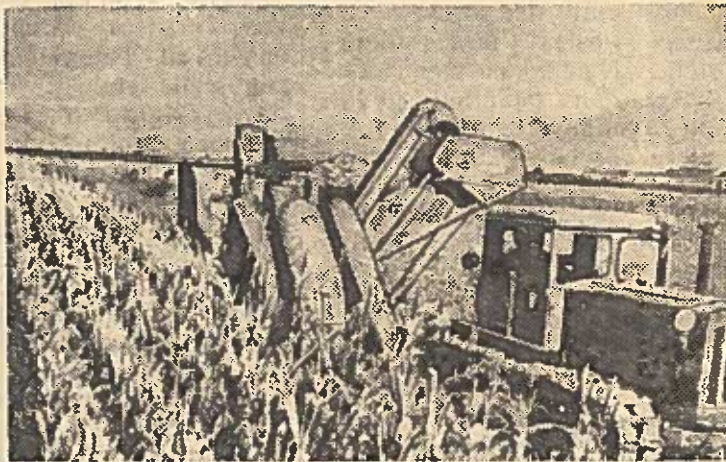
Augalinis pienas Mažai kas žino, kad beveik pusė žmonių geria pieną, pagamintą iš augalų. Šis pienas, kaip ir karvių, yra skanus ir maistingas.

Kinijoje pienu ir pieno produktus—grietinę, sviestą, varškę, rūgusį pieną—gamina iš sojos. Karštosiose ir tropinėse šalyse pienui gauti naudojami palmių ir kokosų sultys arba aliejinės sėklos, turtingos, kaip ir galvijų pienas, baltymais ir riebalais.

Nellonas iš kukurūzų Kukurūzai—mėsa, pienas, riebalai.. Neseniai Dniepropetrovsko žemės ūkio instituto chemijos katedros mokslininkai paruošė gamybos technologiją gaminti polimerų pramonės žaliavas iš kukurūzų stiebų ir saulėgrąžų lukštų. Dniepropetrovsko aliejų ir riebalų kombinatė jau pradėta šių žaliavų gamyba.

Tona kukurūzų stiebų duoda 150 kg furfurolo, apie 300 kg fenolo, acto rūgšties, aktyviosios anglies ir kitų cheminių produktų. Furfurolas—žaliava nellono, sintetinio kavčiuko, gydomo preparato gamybai. Iš fenolo gaunamas kapronas.

Universalus pakrovėjas Sėdamas kaušą, dirpynu lėtai slenka traktoriūs. Jis neskęsta, nes vikšrai yra 50 cm pločio. Kaušo pajėgumas—viena tona. Jėgu reikia, kaušas pakeičiamas strėle, kuri kelia krovinčius iki 6 metrų aukščio. Tokius naujus universalinius kaušinius pakrovėjus „PUB-1“, montuojamus ant traktoriaus „DT-54“, gamina Liepojos žemės ūkio mašinų gamykla.

Vokietijos Demokratinėje Respublikoje, aviacinėje gamykloje prie Drezeno vyksta serijinė lėktuvų „IL-14“ gamyba. Šiuo metu bandomas naujas reaktyvinių keleivinių lėktuvų „152“, sukonstruotas vokiečių specialistų.

Nuotraukoje: reaktyvinių keleivinių lėktuvų „152“.

Centralbildo nuotr.

Kinijos Liaudies Respublikoje, be stambių metalurgijos gamyklų, steigiamos vietinės reikšmės nedidelės įmonės. Jos aprūpina metalu liaudies komunas, dirbtuves.

Nuotraukoje: metalo gamyklos pirmūnai iš Lušanio (Chenanio provincija) apskrities—moterų lydytojų brigada, pasiekusi puikių rezultatų.

Sinchua agent. nuotr.